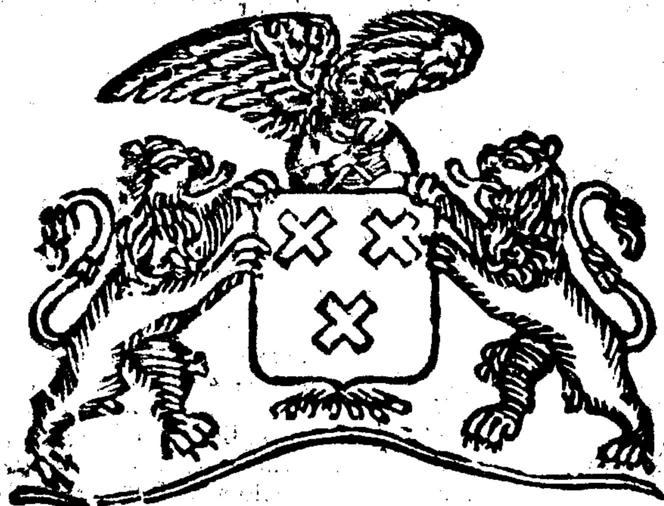
No. 24. 1818.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 13 JUNIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTEREN der Stad Breda, ontvangen hebbende eene missive van zijne Excellentie den heer Staatsraad Gouverneur der provincie Noord-Braband, dato 9 Junij 1818 n.° 12, houdende kennisgeving dat door zijne Majesteit bij hoogst deszelfs besluit van den 28 Mei l. l. n.° 71 is gearresteerd het houden van een' algemeenen *Dank* en *Bededag*, op den 18 Junij aanstaande; Geven hiervan bij deze kennis aan de Ingezetenen dezer Stad; en ten einde een ieder in de onderscheidene Kerken zijner Godsdienstleer, in de gelegenheid te stellen, om dien dag, Godsdienstig te kunnen vieren, zoo wordt op denzelven, de uitoefening van alle neringen, bedrijven, ambachten, en vermakelijkheden op stads straten, mitsgaders het houden van openbare bijeenkomsten elders dan in de Kerken, verboden.

Wordende de Commissaris van Politie gelast om toe te zien en te waken, en door zijne Suppoosten te doen toezien en waken, dat aan deze verordeningen stiptelijk worde voldaan, met last om tegen de overtreders te procederen naar het voorschrift der wet.

Breda den 11 Junij 1818.

(get.) S. B. JANTZON van NIEUWLAND.

Ter ordonnantie van Burgemeesteren
De Secretaris der Stad Breda
(get.) OUKOOP.

BEIJEREN.

MUNCHEN den 29 Mei. Den 14 dezer, had er, in het huis van den hertog *von Luchtenberg* alhier een treurig geval plaats. Een voormalig Italiaansch Officier begaf zich naar dien prins, denkelijk, om hem eenige onderstand te verzoeken, Z. D. was niet te huis; doch de Officier wachtte vier uren lang op hem. De Prins kwam eindelijk terug, hoorde hem aan, en weigerde zijn verzoek te voldoen. Dadelijk trok de Officier een verborgene dolk en bragt zich zelven drie doodelijke steken toe. Hij is in een der hospitalen gebragt.

PRUISSEN.

KONINGSBERGEN den 28 Mei. Graaf Barclaij de Follij, de veldheer, aan welken Rusland zoo veel verpligting heeft, is den 25 te Insterburg aan de gevolgen zijner bekomene wonden, overleden.

OOSTENRIJK.

WEENEN den 29 Mei. Men verneemt, dat Z. M. den Keizer den 22 zich te water naar Stagno zoude begeven.

— JEROME Buonaparte, welke zijne echtgenoote tot aan de grenzen heeft verzeld, is den 25 alhier aangekomen en heeft verlof bekomen, om eenige dagen alhier te mogen doorbrengen. — Het is de tweede zoon van de weduwe Murat, welke zich met eene dochter van Joseph Buonaparte in den echt begeeft. De oudste is, zegt men, bedenkelijk ziek.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 28 Mei.

Het gerucht loopt, dat zekere matroos van het Oost-Indische schip Vansittard, welke op de Nordhumberland heeft gevaren, toen dit schip Buonaparte naar St. Helena overbragt, onlangs aldaar aan wal is weten te komen en tot woning van denzelven doorte dringen. Men verzekert dat hij naauwkeurig ondervraagd is geworden, doch dat men omtrent zijn voornemen niets te weten is gekomen. De zaak moet echter op het eiland vrij wat geruchts hebben gemaakt, daar men tot dus verre meende dat het niet mogelijk was dat iemand, en vooral des nachts, onbemerkt in de nabijheid van Buonaparte konde komen. Dit gerucht is door eenige passagiers, met het zelfde schip, overgekomen, in omloop gebragt.

Hier heeft het gerucht geloopen, dat sommige bankiers, de tweede fransche negotiatie reeds overgenomen zouden hebben; dan heden word dit tegen gesproken.

Berigten van St. Tomas van den 9 April, van den kant der insurgenten, verzekeren dat de overwinningen van Morillo alleen betrekking hebben op min beduidende particuliere gevechten, en dat Bolivar met zijn hoofdmagt in Sombrero is blijven post vatten. Men weet echter bij ondervinding, dat de berigten dien aangaande van weerskanten altijd zeer overdreven zijn, en men dient alzoo deswegens nadere inligting af te wachten. De bedoelde berigten worden aldus opgegeven: „ Morillo heeft veel gerucht gemaakt van het gevecht van Sombrero, doch dat hij genoodzaakt is geworden om van daar naar Valencia te wijken, heeft niemand vernomen. Aldaar heeft hij den 15 maart het stilzwijgen gebroken en bericht gegeven, dat hij een partij insurgenten, welke zich in Matazaij bevonden, uit een heeft gejaagd. Den 16 meldt hij in een ander depeche, geteekend Villa de Cura, dat hij de insurgenten aldaar heeft aangetast en verwonnen en dat hij dezelven vervolgd. Eindelijk meldt een derde depeche van den 19 maart, doch weder uit Valencia, dat hij de insurgenten bij la Puerta, twee meilen van Villa de Cura, op nieuw heeft geslagen. De waarheid is dat Morillo, van Sombrero terugtrekkende, in de vallei Aragua heeft post gevat, om, zoo mogelijk, zijne geheele magt te concentreeren. Bolivar heeft hem eene divisie zijner armee achter na gezonden, en Morillo heeft daarop de bezettingen van Carracas, Laguiara en Porto Cabello bijeengetrokken, en heeft daarmede deze divisie aangetast. Dit heeft aanleiding gegeven tot verschillende gevechten, welke bij Villa de Cura, en Puerta geleverd zijn en waarbij de insurgenten steeds terug zijn getrokken, om de spanjaarden in de vlakte te lokken. Deze gevechten zijn echter zoo hevig geweest dat Morillo in een derzelve gewond is geworden, waar door hij genoodzaakt is geweest om zich naar Valencia te laten voeren. De insurgenten hebben alzoo hunne terugtogt voortgezet en zich met het hoofdkorps vereenigd. De spanjaarden zijn hun gevolgd tot Rattro, zes mijlen van Sombrero; doch zijn aldaar, deze vereeniging vernemende, teruggekeerd, om post te vatten op de hoogte van Villa de Cura, alwaar het nieuw opperhoofd, Latorre, zijn hoofdkwartier heeft opgeslagen; zij zijn op deze terugtogt door de ruiterij der insurgenten hevig gevolgd. Men meldt verder dat zich weder eene divisie insurgenten te San Carlos, zestien mijlen van Valencia, heeft vertoond."

LONDEN den 5 Junij. *De National Intelligencer* (het officiëel blad der Noord-Amerikaansche regering), van den 30 April, behelst eene proclamatie, welke duidelijk bewijst, zoo er al nog eenig bewijs noodig was, welke eene goede verstandhouding er tegenwoordig tusschen Groot-Brittannie en de Vereenigde Staten heerscht. De proclamatie is, den 28 April 1818 te Washington gedagteekend, en heeft ten doel, het ten uitvoer leggen van het traktaat van 1817, omtrent de scheepsmagt op de meeren. De bepalingen van dit traktaat, thans door den President bekrachtigd, zijn, gelijk in der tijd gezegd is, dat op het meer Ontaria door elke der partijen slechts een schip niet boven de 100 ton en met eenen 18 ponder, onderhouden zal worden, op de boven-meeren twee der gelijke schepen en op het meer Champlain, een zoodanig schip.

FRANKRIJK.

PARIJS den 5 Junij. Den 28 Mei, heeft een troep boeren een aanval op de bosschen gedaan, toebehoorende aan *Bastide Grammont*. Zij hebben een groot aantal boomen geveld, en zouden welligt nier een hebben laten staan, indien de justitie, welke daarvan dadelijk onderrigt werd, de gewapende magt niet had afgezonden, om zich tegen deze roverij te verzetten, welke tot niets minder strekte, dan om de civiele partij (den jongen *Fualdez*,) de weinige hulpbronnen te ontnemen, welke aan dezelve, ter voldoening der schuldeischers van zijn' vader, overbleven.

PARIJS den 7 Junij. Een enkel concert was voor mevrouw Catalani genoegzaam om in Duitschland die geestvervoering wederom op te wekken, welke zij gedurende hare eerste reize aldaar deed ontstaan. De couranten van Munchen zeggen, dat het woord *Heldin* het eenige is, dat voor zoodanig eene zangster past; *dat la Signora Catalani zweeft boven alle aardsche aandoeningen, en dat zij den geest van alle hare toehoorders met zich naar den Hemel opvoert.* En hetgeen dit wonder (nog vermeerdert, is, dat zij zulks verwekt heeft door met den heer Puccita gezamenlijk te zingen. Toen zij het aria van Mozart, hetwelk tot een *trio* gemaakt is, deed hooren, schenen de inwoners van Munchen *eenen seraphijn te hooren, welke tot lof zong van de harmonien der Hemelingen.*

— Men verhaalt verwonderlijke dingen omtrent een *kaleidoskoop*, welke aan een van onze beroemste gezigtkundigen opgedragen is om te maken, en waarvan de prijs, gelijk men zegt, eene somme van 20. 000 fr. zal beloopen. Deze som zal niet meer zoo buitensporig toeschijnen als men opmerkt, dat de steenen, welke men gewoonlijk in dit speelgoed plaatst, door topazen, robijnen, smaragden, diamanten en andere kostbare edele gesteenten zullen vervangen worden. Dit geschenk is voor een buitenlands hof bestemd.

(*Vervolg op den kant van deze blads.*)

— De academie van Dijon heeft voor eene prijsvraag, voor 1819, uitgeschreven eene historische lofrede op Z. K. H. den prins van Condé.

De prijs zal eene gouden medaillje zijn ter waarde van 300 fr.

— Eene verschrikkelijke misdaad, en vergezeld van omstandigheden die nog wreeder zijn, dan die van Rodez, heeft, gedurende drie dagen, de zittingen van het hof van assises van Colmar bezig gehouden. Even als in het zoo even gemeld beruchte proces, heeft het verhaal van het kind zelf van eenen der schuldigen veel toegebragt om de bijzonderheden, van deze misdaad te ontdekken, en uit hunne verklaringen is opgemaakt, dat een zekere Jean Hinrich, in den nacht van den 28 januarij laatstleden, bijgestaan door zijne moeder, zijnen zieken vader, die buiten staat was om wederstand te bieden, vermoord heeft door hem te verworgen, en hem met de knieën de borst in te drukken. De schouwing van het lijk door lieden van de kunst, welk lijk men zich gehaast had te begraven, maar welks opdelving wegens vermoedens die men had opgevat, was bevolen; als mede het gezegde van de kleine Catharina Hinrich, oud zeven jaren, die in dezelfde kamer sliep waar de misdaad was begaan, hebben deze verschrikkelijke bijzonderheden bevestigd. Dien ten gevolge zijn de moeder en de zoon beide veroordeeld geworden tot de straf van vadermoord.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 8 Junij. De russische Grootvorst Michaël heeft den 3 dezer Maubeuge verlaten en is op zijne reize naar Engeland, Rijssel gepasseerd, alwaar hij met alle eerbewijzingen is ontvangen, en de uitgestrekte en fraaije vestingwerken en citadel in oogenschouw heeft genomen.

— Men meldt uit Frankrijk dat de cadres van de tweede bataillons der departementale legioenen dezer dagen ook

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

eenige oude soldaten, welke vrijwillig weder dienst hebben genomen, ontvangen; de ligting der manschappen, welke volgens de wet op de recrutering moeten opkomen, heeft nog geene plaats.

Het schijnt dat de inspectie van de zuidelijke frontier plaatsen, door een der aide-de-camp van den Hertog van Wellington, aanleiding heeft gegeven tot het gerucht, als of, bij het wegtrekken van de occupatie-armee, een gedeelte daarvan op onze grenzen vooreerst zoude blijven post vatten. Men verklaart dit gerucht voor allezins ongegrond.

Men ziet gedurig engelsche reizigers van groot aanzien passeren, welke zich naar Aken en Spa begeven, ten einde, bij gelegenheid van het aanstaand congres, zich aldaar te bevinden.

Men verneemt uit Parijs dat de zending van den Baron de Barbier, welke met de oostenrijksche geldelijke aangelegenheden in Parijs belast is, nog niet is afgeloopen en dat gemelde zaakgelastigde denkelijk nog den geheelen zomer aldaar zal doorbrengen.

— Een dagblad dezer stad behelst het volgende artikel. „ De litnographie of steendruk, die dagelijks aanmerkelijke vorderingen maakt, heeft het reeds zoo ver gebragt, dat zij de voortbrengsels van een middelmatig graveerstift overtreft; zij schijnt zelfs, in zekere opzigten, met de drukkunst te wedijveren, daar eene administratie dezer provincie zich onlangs van dezelve bediend heeft voor de circulaires door haar afgezonden."

De nieuwe weg van Waveren op Namen, welke thans wordt gemaakt, is reeds ver gevorderd; zij zal twee uren korter zijn, dan de tegenwoordige weg van Brussel op Namen, en, in geval van oorlog, zal zij van veel nut wezen voor de communicatien.

KAMPEN den 4 Junij. Gisteren avond te 7 uren is Z. M. de Koning, verzeld door Z. K. H. Prins Frederik, alhier aangekomen en door de Magistraat, de schutterij en de bezetting, plegtig ontvangen. De juichende menigte heeft op dringend aanzoek en bekomen verlof, de paarden van 's Konings rijtuig afgespannen en hetzelve, onder het luiden der klokken, over de IJselbrug ingetrokken; des avonds woonde Z. K. H. Prins Frederik, niettegenstaande de vermoeijing van den dag, een bal bij, waarop vele ingezetenen zich vereenigd hadden. De huizen waren algemeen geillumineerd. Den volgende dag heeft Z. M. na de commissie uit de stedelijke regering, over de staatsbelangen, minzaam onderhouden te hebben vroegtijdig de reis naar Elburg aangenomen.

DEPARTEMENT VAN DE STAATS-SECRETARIE.

** De Staatsraad belast met de directie der Staatssecretarie, herinnert, hiermede, alle houders van pretentien over den dienst van 1817, ten laste van voors. departement, dat, naar luid *van art. 2 der wet van den 8 Nov. 1815, N°. 36* (Staatsblad N°. 51), de tijd tot het indienen van hunne rekeningen, memorien of declaratien deswege, met den *laatsten Junij aanstaande*, finaal zal zijn verstreken, en noodigt voorts dusdanige houders van pretentien uit, om het uiterste tijdstip daartoe niet af te wachten, maar de inzending der vereischte stukken, zoo veel mogelijk, te bespoedigen, in dier voege, dat dezelve, *voor of uiterlijk op den 15den Junij aanstaande*, ter Staats Secretarie, of bij zoodanige andere autoriteiten, alwaar dezelve primitief behooren te worden ingediend, ingekomen en kenbaar kunnen zijn.

's Gravenhage den 30 Mei 1818.

De Staatsraad voornoemd,
J. G. DE MEI VAN STREEFKERK.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
Amsterdam den 4 Junij.

Werkelijke Schuld	2½ pCt.	43⅞	a	43¾
Certific. uitgestelde dito		1	a	1⅛
Kans-Biljetten	f	24¾	a	25
Schuldbek: Sijndik	5 pCt.	94¾	a	95
Idem nieuwe Sijndik:	5 ——	89½	a	89¾
Loten van dito	f	101	a	103
Oblig. Rusland	——	89½	a	90
„ Spanje 1805	5½ ——		a	
„ „ 1807	——	36⅞	a	37
Weener Certificaten	2½ ——	34¾	a	35¼
„ Metaliek	5 ——	70¾	a	71¼
„ „	2½ ——	35¼	a	35½
„ „	1 ——	14⅞	a	14¾
„ Bank	5 ——	53	a	55
„ dito	4 ——	45¼	a	45¾
Certific. Monte Napol	5 ——		a	
„ Napels	——	68¾	a	69½
Obl. Amer., *Hope c. s.*	5½ ——	108½	a	109
„ Deensche Tollen	4 ——		a	
Spaansche Coupons	f	12½	a	13½

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,
van den 5 Junij 1818.

Het Veertel Tarwe	f 10: 3:—
—— Rogge	7:—:—
—— Gerst (winter)	—:—:—
—— Boekwijt	6:14:—
—— Haver	3: 2:—

Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)	—: 3: 4
Grof —— idem.	—: 1:10
Rogge Meel idem.	—:—:—
Boter idem.	—: 6: 8
Aardappelen (per Amst. ton.)	4:—:—
't 1½ Pond Fijn Tarwe Brood	—: 3: 4
De 2 Pond Grof. idem.	—: 3: 4
De 6 pond Rogge Brood	—: 6: 8
Het pond Rundvleesch	—: 5:—
—— Kalfsvleesch	—: 5: 8
—— Schapenvleesch	—: 6:—
—— Versch Varkenvleesch	—: 6:—
—— Gerookt idem	9——
De 1000 pond Hooi	9——
—— Stro (Rogge) 1000 pond	9:——
Het 1000 Eiken Telhout	3: 1:—
—— Doof Hout	2: 3 —
De Kar Spaandels.	—:—:—
—— Struiken	—:—:—
De 100 Mutzaard	2:18 —

ADVERTENTIEN.

** De Crediteuren in het faillissement van *W. L. Luneman*, welker pretentien nog niet geverifieerd noch geaffirmeerd zijn, worden verzocht om op zaturdag 4 Julij 1818 des voormiddags ten tien ure, te compareeren in het lokaal, waar de Regtbank van Koophandel te Breda hare zittingen houdt, ten einde hunne pretentien op dit faillissement te zien verifieëren en affirmeren, als mede over te gaan tot het benoemen van definitive sijndics en op zoodanige voorstellen te helpen besluiten, als het belang dezes boedels zal vereischen.

Breda den 13 Junij 1818.

F. VAN GILS
Provisioneele Sijndic.

NB. J. B. VAN GEND, en de weduwe P. J. LOOS eigenaren der hotels *van de Kroon* en *van Engeland*, te *Antwerpen*, hebben de eer het handeldrijvend en reizend publiek te berigten, dat, bij besluit van den 26 Mei 1818, het ZIJNER MAJESTEIT behaagd heeft, hen lieden de consessie tot het rijden van een Postwagen van *Antwerpen* op *Amsterdam* en *vice verca*, over *Breda*, *Dortrecht* en *Gouda* varende, te verleenen, met bevoegdheid reizigers naar *Rotterdam* en *'s Gravenhage* te vervoeren.

De bureaux dezer onderneming zijn als voorhenen, te *Antwerpen bij de beurs* en in *het hotel van Engeland*, van waar de Postwagens des avonds ten 9 ure vertrekken.

Het bureau te Breda, is bij den heer P. ES-NAULT *in den gouden Leeuw.*

** Uit de hand te koop, twee zeer welluidende TOREN-KLOKKEN, waarvan ééne zwaar omtrent 400 pond, en eene omtrent 100 pond, dien aangaande kan informatie worden bekomen bij de Drukkers dezes.

** JOH. VAN DER HEY, Boekverkooper te Amsterdam geeft heden uit:

I. JONA, eene belangrijke BIJBELSCHE GESCHIEDENIS, opgehelderd door J. P. SPRENGER VAN EYK, *Predikant te Rotterdam.* Een Deel, in gr. 8vo. De prijs is f 1 - 5 - :

II. KORT OVERZIGT VAN DE GESCHIEDENIS DER KERK, bijzonder voor eenigzins geoefende Leerlingen, die verlangen hunne Christelijke Belijdenis af te leggen, door J. W. C. TINCKINCK, *Gereformeerd Predikant te Zaandam,* (*Oostzijde*) In 8vo. De prijs is f : - 6 - :

** JOH. VAN DER HEY, Boekverkooper te Amsterdam, geeft heden uit:

I. ONTWERP TOT VERBETERING van den toestand der NOODLIJDENDEN, GEVANGENEN BEDELAARS, enz., door middel van den LANDBOUW; nuttige verbeteringen in den Waterstaat onzes Lands enz; waar door 's jaarlijks de uitgaven van 's Lands Schatkist, zoowel als de giften der Ingezetenen, aanmerkelijk kunnen verminderd, en tot betere doeleinden gebezigd worden. In gr. 8vo. de prijs is 8 stuivers.

II. VERHANDELING over de mogelijkheid, de beste wijze van invoering, en de belangrijke voordeelen eener ALGEMEENE ARMEN INRIGTING in het *Rijk der Nederlanden*, door het vestigen eener LANDBOUWENDE KOLONIE in deszelfs Noordelijk gedeelte, door Js. VAN DEN BOSCH, *Generaal-Majoor, Ridder der derde klasse van de Militaire Willems-Orde.* Een deel, in gr. 8vo. de prijs is f 1 - 16 - :

('t vervolg op de kant van deze bladz.)

** Bij W. VAN BERGEN en Comp. zijn te bekomen:

1.° REIZEN OF DE BESCHRIJVING VAN DE GOUDKUST VAN GUINEA, voorzien met de noodige ophelderingen, journalen, kaart, platen en bewijzen; gedurende een lang verblijf aldaar opgezameld en grootendeels zelve gezien, ondervonden en bijeengebragt, door *J. A. de Marrée.* Oud Fiscaal en teruggekeerd algemeen Secretaris en Translateur der engelsche taal, in dienst van het Nederlandsch Gouvernement.

2.° CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN op alle avonden des jaars, door *Johan Lodewijk Ewald.*

3.° NIEUWE HANDLEIDING tot de AARDRIJKSKUNDE, gedeeltelijk gevolgd naar *Cannabisch's Lehrbuch*, en verder uit de beste berigten en bijzondere mededeelingen, vooral betrekkelijk ons vaderland, verzameld en zamengesteld door *J. van Wijk, Roelandszoon.*

4.° HANDBOEK der GESCHIEDENIS der OUDE STATEN, voornamelijk met betrekking tot derzelver Regeringsvormen, Handel en Volkplantingen, door *A. H. L. Heeren*, Ridder der Guelf. orde, Hofraad en Prof. der Gesch. te Göttingen, Lid der Kon. Maatsch. van Wetensch. van Göttingen, Munchen, Koppenhagen, Holland en der Academie van Italie, enz. enz. Correspondeerend Lid van de Fransche Academie van opschriften, van de Kon. Pruissische Academie en van het Iönische institut te Corfoe. Naar de derde uitgaaf uit het Hoogduitsch overgezet en met eenige aanmerkingen voorzien, door *G. Dorn Seiffen*, Philos. Theoret. Mag. Liter. Human. et Iur. Utr. Doctor, Leeraar aan de Latijnsche school, te Utrecht.

5.° MILITAIRE HYGIENE OF RAADGEVINGEN, betreffende de middelen, om de gezondheid der Troepen te bewaren. Door *J. Rom Louis Kerkhoffs*, Med. Dr. Officier van Gezondheid der eerste klasse en lid van verscheidene Geleerde Genootschappen. Uit het fransch, vertaald door *P. J. Meesters Milius*, Med. Dr. en Officier van Gezondheid der tweede klasse.

6.° JAARBOEKEN van het Koningrijk der Nederlanden, door *Martinus Stuart.*

7.° GEDICHTEN van *D. H. ten Kate van Loo.*

8.° EERSTELLINGEN VAN *B. A. W.*

9.° KEUR van NUTTIGE en AANGENAME MENGELINGEN.

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.